

CRO Luchthaven Rotterdam

Aan: de Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Onderwerp: zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau PlanMER Luchtvaartnota 2020-2050
Datum: 16 april 2019

Geachte mevrouw Van Nieuwenhuizen,

Onlangs heeft uw ministerie de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het PlanMer voor de Luchtvaartnota 2020-2050 gepubliceerd. Daarbij is aangegeven, dat tot en met dinsdag 16 april 2019 zienswijzen kunnen worden ingediend. Allereerst willen wij opmerken het te betreuren dat de gegeven tijd aan de korte kant is. Voor een orgaan dat slechts vier keer per jaar in vergadering bijeenkomt, is het hierdoor lastig om tijdig een volledig en gedragen standpunt te formuleren.

Desalniettemin hebben wij als collectief een aantal vragen, kanttekeningen en wensen kunnen opschrijven, die wij graag als zienswijze inbrengen in deze fase van de totstandkoming van de Luchtvaartnota 2020-2050. Hieronder treft u per hoofdstuk de opmerkingen van de Commissie Regionaal Overleg (CRO) luchthaven Rotterdam. Daarbij dient te worden aangetekend dat Rotterdam The Hague Airport (RTHA), de Natuur en Milieu federatie Zuid Holland (NMZH) en Transavia (als vertegenwoordiger van de grote gebruikers) om hen moverende redenen hebben besloten deze zienswijze niet te onderschrijven. Het standpunt van het lid van de CRO namens Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) is onbekend, doordat zowel hij als zijn vervanger door afwezigheid niet bereikbaar waren. Deze zienswijze laat verder onverlet de eventueel door individuele leden van de CRO of de door hen vertegenwoordigde organisaties/groeperingen in te dienen zienswijzen.

1.1 Eén langetermijnvisie voor de luchtvaart

50/50 afspraak (p. 6)

Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat de 50/50 afspraak voor groei van het aantal vluchten conform het Aldersakkoord betrekking heeft op Schiphol en niet op bijvoorbeeld Rotterdam The Hague Airport (RTHA).

1.3 Denkrichtingen voor de Luchtvaartnota 2020-2050

Governance (p. 9)

Volgens de NRD vormt Bestuur (Governance) een apart hoofdstuk in de Luchtvaartnota, maar wordt dit thema niet in het PlanMER beschreven. Dit lijkt op het eerste gezicht logisch. Toch is niet ondenkbaar dat governance wel degelijk (indirect) invloed heeft op de aspecten die zijn opgenomen in het 'Rad van de Leefomgeving'. Weliswaar beperkt de huidige internationale en Europese regelgeving de mogelijkheden om te sturen (bijvoorbeeld qua selectiviteitsbeleid), maar daarbinnen blijven nog genoeg mogelijkheden over om op nationaal niveau keuzes te maken (bijvoorbeeld de verdeling van (milieu)ruimte voor groot vliegverkeer over de verschillende nationale luchthavens in onderlinge samenhang in plaats van geïsoleerde luchthavenbesluiten). En als deze regelgeving een belemmering blijkt voor het realiseren van nationale doelen, kan streven naar aanpassing ervan, bijvoorbeeld middels een lobbytraject en het hiertoe smeden van allianties met andere (Europese) overheden, een strategie zijn.

1.4 Relatie met andere plannen

Luchthavenverkeersbesluit Schiphol (p. 11)

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste relaties met andere visies, plannen, projecten en programma's beschreven. Hoewel het te nemen luchthavenbesluit voor luchthaven Rotterdam hier niet expliciet genoemd is, geeft dit wel een aanknopingspunt om te wijzen op de interferentie van vliegverkeer van en naar Schiphol met dat van en naar Rotterdam. (Het is belangrijk dat Rotterdam niet nog meer hinder krijgt als gevolg van (extra) prioriteit van Schiphol.) We verzoeken u dit aspect in algemene zin mee te nemen bij de beoordeling, uiteraard voor zover dit niet thuishoort in het project luchtruimherziening (waar het bijvoorbeeld heel specifiek over vliegroutes gaat).

3.3 Participatie

Provincies en gemeenten (p. 20)

Volgens de NRD zijn de kerngroepen aanvullend op andere bestaande afstemmingsgremia rond Luchthavens, zoals de ORS, Commissies Regionaal Overleg (CRO's)/Commissies Overleg & Voorlichting Milieu (COVM's). Weliswaar hebben de bewonersvertegenwoordigers uit de CRO's via de Klankbordgroep een duidelijke en relevante formele positie in het proces, voor de CRO's zelf geldt dit niet. Tekenend is dat de CRO luchthaven Rotterdam niet formeel is geïnformeerd over het publiceren van de NRD en de mogelijkheid om een zienswijze in te brengen. Wij adviseren om de CRO's alsnog formeel te betrekken in het verdere proces.

Bijlage C: Concept toetskader

Algemeen

Wij zouden graag zien dat de effecten, indien er relevante verschillen kunnen optreden, inzichtelijk worden gemaakt per luchthaven en zijn omgeving. Het is ons niet altijd duidelijk of dit de bedoeling is.

Indicator geluidshinder

Weliswaar worden de effecten op het aantal ernstig gehinderden bepaald, maar niet de effecten op de gezondheidsschade die hiervan het gevolg is. Wij adviseren om voor het kwantificeren hiervan ook de

recente aanbevelingen van de WHO te benutten. Verder is niet helder of met het aantal ernstig gehinderden op basis van L_{night} het aantal ernstig slaapverstoorden bedoeld wordt.

Luchtkwaliteit

Weliswaar worden de effecten op de emissies bepaald, maar niet de effecten op de concentraties en ook niet de effecten op de gezondheidsschade die hiervan het gevolg is (met de kanttekening dat de gezondheidseffecten van ultrafijnstof nog niet bekend zijn). Wij adviseren daarom om ook deze effecten inzichtelijk te maken.

Emissies (klimaat)

Indien als gevolg van maatregelen een modal shift optreedt ten gunste van de trein (of auto) en/of vliegverkeer zich verplaatst naar buitenlandse luchthavens, vinden wij dat de effecten hiervan volledig mee zouden moeten worden genomen.

Mobiliteit

Voor de verandering van het aantal en type bestemmingen en aantallen reizigers zouden wij graag een specificatie naar reismotief willen zien, in ieder geval uitgesplitst in zakelijk en niet-zakelijk.

Wij hopen dat u onze suggesties meeneemt bij de totstandkoming van de Luchtvaartnota 2020 – 2050 en wensen u veel succes bij de verdere uitwerking.

Vriendelijke groet,

E.R. Struch
secretaris CRO luchthaven Rotterdam

adres:

CRO luchthaven Rotterdam, t.a.v. E.R. Struch secretaris
p/a provincie Zuid-Holland, postbus 90602, 2509 LP DEN HAAG

website:

www.cro-rotterdam.nl